

Vizsgakérdések

- 1.) Mi az elégséges statisztika definíciója? Milyen tételt tanult az elégséges statisztikák jellemzéséről? (Neyman–Fisher faktorizációs tétel).
- 2.) Milyen eredményt tanult arról, hogy ha van egy elégséges statisztika, akkor elég csak ezen elégséges statisztikán alapuló becslésekkel foglalkozni? (Rao–Blackwell–Kolmogorov tétel)
- 3.) Hogy szól a Neyman–Pearson lemma?
- 4.) Mi a Wald-féle valószínűséghányados próba? Milyen eredményt tud ennek jó tulajdonságairól? (Wald és Wolfowitz tétele.)
- 5.) Mi a Fisher információ definíciója? Hogy szól a Cramer–Rao egyenlőtlenség?
- 6.) Mi a maximum likelihood becslés? Milyen eredményeket tud ezek jó tulajdonságairól?
- 7.) Mi a Wishart mátrix definíciója? Legyenek $\mathbf{X}_1, \dots, \mathbf{X}_n$ független vektor értékű normális eloszlású valószínűségi változók $\mathbf{m}$ várható értékkel és $\mathbf{C}$ kovarianciamátrixszal. Definiáljuk az

$$\bar{\mathbf{X}} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n \mathbf{X}_j$$

véletlen vektort és

$$\mathbf{S} = \sum_{j=1}^n (\mathbf{X}_j - \bar{\mathbf{X}})(\mathbf{X}_j - \bar{\mathbf{X}})^T$$

véletlen mátrixot. Mit tud ezek tulajdonságairól?

- 8.) Tekintsünk egy vektor értékű normális eloszlást ismeretlen $\mathbf{m}$ várható értékkel és $\mathbf{C}$ kovarianciamátrixszal. Feltesszük, hogy a $\mathbf{C}$ kovarianciamátrix invertálható. Legyen adva egy n elemű $\mathbf{X}_1, \dots, \mathbf{X}_n$ minta ezzel az eloszlással. Mi az $\mathbf{m}$ várható érték és $\mathbf{C}$ kovarianciamátrix maximum likelihood becslése e minta alapján?
- 9.) Hogy szól a Cochran–Fisher tétel (kvadratikus alakok négyzetösszegeiről)?
- 10.) Legyenek $Y, X_1, \dots, X_n$ együttesen normális eloszlású valószínűségi változók ismert EY és EX_j , $1 \leq j \leq k$, várható értékekkel $\text{Cov}(Y, X_j)$, $\text{Cov}(X_i, X_j)$ kovarianciákkal, $1 \leq i, j \leq n$, és $\text{Var} Y$ szórásnégyzettel. Hogyan határozza meg Y legjobb lineáris becslését az $X_1, \dots, X_n$ valószínűségi változók segítségével? Mit tud ezen becslés tulajdonságairól?
- 11.) Mi az egyszempontos varianciaanalízis, illetve a kétszempontos varianciaanalízis feladata interakció nélkül és interakcióval?